

ROMÂNII DE PESTE PRUT

LA CHIȘINĂU, MOLDOVENII AU ÎNTORS TANCURILE ARMATEI ROȘII ÎN CAZARMĂ

La 7 noiembrie 1989, așa cum se întâmpla în fiecare an, se aniversa cu tam-tam „Marea Revoluție Socialistă”. Din Moscova până la Alma Ata, din Chișinău la Dușanbe, „oamenii muncii” din prima „patrie a socialismului” defilau pe bulevardele centrale, în cinstea evenimentului. Politrucii locali, secondai de emisarii Kremlinului, aduceau osanale „marelui Ilici”. Piesa de rezistență a demonstrațiilor era însă parada Armatei Roșii. Pentru prima oară în istoria URSS-ului, la Chișinău, românii au oprit defilarea soldaților. Atunci tancurile au făcut stînga-mprejur și s-au întors în cazarmă. Printre curajoșii care s-au pus în fața turelelor s-a aflat și Vasile Năstase, la acea dată membru în conducerea Frontului Popular. Pentru îndrăzneala sa, a plătit cu 2 săptămâni de spitalizare. Despre gestul său temerar, dar și despre alte istorii din anii „revoluției de catifea”, cum o numește, a relatat, în exclusivitate pentru Jurnalul Național, Vasile Năstase.

Amendat pentru pichetare

A ocupat, în trecut, diferite funcții în presă. A debutat înainte de 1989, la publicația „Tineretul Moldovei”, scriind apoi la „Glasul”. A fost ales în primul Parlament al Republicii Moldova, deținând recordul de cel mai tânăr deputat, la 25-26 de ani. După obținerea independenței a mai lucrat la „Glasul Națiunii” (redactor șef) și Euro TV Chișinău (director). Din 2008, este directorul postului „Radio 10”, care emite integral în limba română. „Fac parte dintr-o generație care a avut norocul să termine facultatea în momentul în care a început perestroika, spune ziaristul. Noi am intrat într-o altă fază, mai puțin cenusie decât cea în care au activat, înaintea noastră, Gheorghe Ghimpu, Ion Hădărcă, Nicolae Dabaja și alții. Ei s-au format într-o perioadă mai complicată. Eu am fost repartizat să muncesc la publicația „Tineretul Moldovei” și am muncit acolo până în 1989, după care, la indicația regretatului Ion Vămanu, scriitor, deputat în primul Par-

Pentru prima oară în istoria URSS-ului, la Chișinău, moldovenii au oprit defilarea soldaților în Piața centrală FOTO: Mihai Potârniche

lament al Republicii Moldova, am acceptat să lucrez alături de el, cu Leonida Lari și alți scriitori care au fondat publicația „Glasul”. A fost cooptat și în organizațiile politice reformiste ale românilor din Chișinău. Atunci a suferit pentru prima oară „rigorile legii”. „Primele noastre confruntări cu sistemul au fost atunci când am început pichetarea Comitetului Central al Partidului Comunist din RSSM pentru a ni se publica programul Mișcării Democratice pentru Susținerea Restructurării, își amintește Vasile Năstase. Nu s-a publicat în nici un ziar, deși ni s-a promis. Am avut primul proces judiciar împreună cu Ala Măndăcanu, Alexandru Brodski (un scriitor evreu de origine, care a emigrat ulterior în Israel). Am fost duși la Judecătoria sectorului Buiucani, unde am fost ju-

decați. Am plătit o amendă, pentru că la vremea respectivă nu exista instituția pichetării. În consecință nu puteam să ne condamnăm mai mult, pentru că nu aveam baza juridică.”

„Aniversare” cu comoție cerebrală

La 7 noiembrie, alături de colegii din Frontul Popular (fosta Mișcare Democrată pentru Susținerea Restructurării), a demonstrat împotriva tancurilor sovietice. A ajuns, ca și alții, de la paradă la spital. „Oficialitățile au încercat să organizeze o manifestare sovietică, cu o paradă militară în actuala Piață a Marii Adunări Naționale, fosta Piața Biruinței. Pe atunci, eu făceam parte din Comitetul Executiv al Frontului Popular. Cu o zi înainte

ne-am intrunit și am discutat dacă să participăm sau nu la contracarea acestei manifestații sovietice. Am decis să participăm. În acea zi, dis-de-dimineață, ne-am întâlnit la Universitatea din Chișinău, unde era concentrată tehnica militară, am blocat-o, strădă cu strădă, au avut loc chiar lupte de stradă. Sigur, nu s-au tras gloanțe, dar multă lume a fost rănită. Mulți participanți au suferit comoții cerebrale, inclusiv eu. În acea seară am fost internat la Spitalul nr. 3, din sectorul Râșcani al Capitalei, unde am stat timp de două săptămâni. Dar ceea ce am reușit atunci este că tehnica militară nu a mai ajuns în piață, a trebuit să cotească pe un bulevard adiacent și să se deplaseze către locul de dizlocație permanentă. A fost o mare victorie a noastră, pentru că ne-am con-

fruntat nu numai cu un sistem ideologic-politic de partid, dar și la modul direct, cu militarii care erau plasați în acea perioadă în Moldova. Sigur că printre soldați erau comandanți de tancuri și tanchete, din Caucaz, din Armenia, Georgia, care, într-un fel sau altul, în mod tacit, manifestau o atitudine favorabilă pentru mișcarea noastră. Și în țările lor de baștină exista acest proces.” La trei zile după evenimentele de pomină din piața centrală a Chișinăului, s-au petrecut alte incidente, mai grave, la Ministerul de Interne. Despre acestea, Vasile Năstase a aflat de pe patul spitalului. „După acele manifestații din 7 noiembrie au urmat altele. Pe data de 10 noiembrie a avut loc un incident la Ministerul de Interne.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Onor primului stat socialist

Se împlinesc 72 de ani de la declanșarea „Marii Revoluții Socialiste din Octombrie” (în calendarul pe stil vechi, evenimentele au avut loc între 10-25 octombrie. Pe stil nou însă, data oficială a „revoluției” a devenit 7 noiembrie).

(Continuare în pag. a II-a)

SALA DE LECTURĂ Nicolae Ceaușescu și avioanele sovietice ale escadrilei speciale de transport

La începutul lunii aprilie 1989, Nicolae Ceaușescu a aprobat raportul generalului-colonel Vasile Milea referitor la trimiterea în URSS, pentru reparație capitală, a avionului Il-18 (înmatriculat YR-IMZ), aflat în înzestrarea Flotei 50 Aviație Transport. Totodată, președintele României, care utiliza în mod curent aparatul respectiv, a fost de acord cu trimiterea la Moscova a 13 specialiști români, care urmau să efectueze transportul, predarea și recepția avionului în perioada 17-27 aprilie 1989, respectiv 1-10 iulie 1989.

Efectele accidentului aerian de la Vnukovo

Pe durata efectuării reparației capitale la aparatul menționat, Nicolae Ceaușescu a utilizat un avion de același tip (înmatriculat YR-IMM). Deoarece accidentul respectiv a fost provocat de o apreciere eronată a comandantului aeronavei (în condițiile în care ceața persista la Vnukovo), este posibil ca însuși Gheorghe Gheorghiu-Dej să fi hotărât, imediat după catastrofa de la Moscova, renunțarea la celelalte echipaje sovietice care asigurau transportul aerian al oficialităților române.

(Continuare în pag. a II-a)

ULTIMA SINTEZĂ AGERPRES CITITĂ DE CEAUȘESCU

Respingerea ideii federalizării PCUS

„Trebuie să ne ocupăm de problemele legate de acordarea unei independențe mai mari a partidelor comuniste ale republicilor unionale și organizațiile de partid locale. Considerăm că este logică o asemenea cerință din partea unei serii de partide comuniste din republici unionale” (M. Gorbaciov), Raport la Consfățuirea de la CC al PCUS consacrată problemelor activității PCUS în etapa actuală a restructurării, iulie 1989, Agenția TASS; Succesele în procesele de restructurare sunt posibile numai în condițiile asigurării unității rândurilor partidului, consolidării tuturor forțelor sănatoase ale societății și rolului integrator pe care trebuie să-l joace partidul.

Federalizarea partidului este dăunătoare unității acestuia

Ar fi o mare greșală istorică dacă s-ar submina un asemenea organism politic puternic cum este PCUS. Pe acest plan, ideea federalismului în organizarea partidului este dăunătoare pentru unitatea acestuia” (M. Gorbaciov, Cuvântare la întâlnirea cu conducerea republicilor sovietice baltice, septembrie 1989, Agenția TASS); „...Ne pronunțăm cu hotărâre împotriva federalizării PCUS. Vreau să spun direct că aceasta ar însemna sfârșitul partidului nostru, așa cum a fost el întemeiat de Lenin, și ar aduce prejudicii ireparabile restructurării, întregii cauze a socialismului” (M. Gorbaciov, raport la Ple-

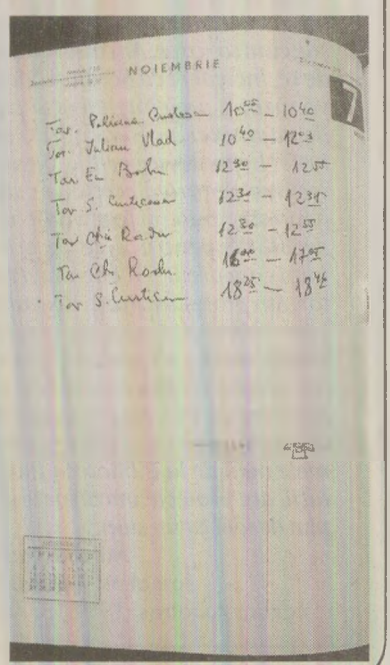
niara CC al PCUS, septembrie 1989, Agenția TASS); Raporturile dintre partid și stat Respingerea propunerilor privind etatizarea partidului, subordonarea acestuia statului. „Problema centrală a reformei politice este cea referitoare la relațiile partidului cu sovietele. Sistemul politic al socialismului și reforma radicală sunt de neconceput fără participarea activă a partidului. Trebuie să respingem încercările de a opune partidul sovietelor, încercări care sunt total inacceptabile, necorespunzătoare sarcinilor restructurării, intereselor oamenilor muncii. La fel de înconsistente din punct de vedere teoretic și eronat sub aspect politic sunt propunerile privind etatizarea partidului, subordonarea acestuia statului” (M. Gorbaciov, Raport la Consfățuirea de la CC al PCUS consacrată problemelor activității PCUS în etapa actuală a restructurării, iulie 1989, Agenția TASS); Crearea unui mecanism nou de conlucrare a partidului cu sovietele. „Vechea practică de dictat al partidului asupra sovietelor la toate nivelurile și-a trăit pentru totdauna traiul, ea este inacceptabilă.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Ai crede după filele zilei de 7 noiembrie 1989 din agenda Cabinetului 2, că și la Tovarășa era sărbătoare. Dar mărtea și glorioasă victorie a revoluției bolșevice nu se mai aniversa la București după Declarația din aprilie 1964 aflată decă prin simpoioane, expoziții și conferințe. Trecuse de mult vremea paradei militare, a Arlusului, declarațiilor de veșnică dragoste și recunoștință față de mărtea Uniune și conducătorii ei. Să amintești de ele era, în 1989, o blasfemie la București. O zi fără nici o ședință era însă o raritate pentru programul Ceaușesților din ultimele luni. La 10:05 în biroul Tovarășei a venit Poliana Cristescu. „Discuțau și ele așa ca între femei”, opinează demnitarul care frecvent Cabinetul 2 despre aceste dese vizite ale fostei nurori. Pe parcursul anului 1989, șeful de cabinet al Elenei Ceaușescu nu a avut nicodată prilejul să consemneze vizita ginerelui, a fiicei Zoia ori a fiului mai mare, Valentin. La începutul anului divorțase și Valentin Ceaușescu de Iordana Borilă. Soții Ceaușescu nu se bucuraseră de căsătoria lor. Îl descurajaseră și pe Nicu, fiul cel mic, să se însoare cu Donca Niculescu-Mizil. Dacă ei „combăteau”, în ședințe, tendințele de prietenie și colegialitate între componenții CPEx, cu atât mai puțin doreau incuscrieri cu foști ori actuali înalți activiști. Nu-și imaginaseră însă divorțuri în familia lor. Nici Nicu, nici Valentin nu ținuseră seama de

Codul eticii și echității socialiste, spierietoarea activiștilor sătui de neveste. După 35 de minute de discuții cu fosta noră, următorul interlocutor al Elenei Ceaușescu a fost generalul Iulian Vlad. Aproape o oră și jumătate, șeful Securității a vorbit între patru ochi cu Tovarășa (orele 10:40 - 12:03). Să-1 fi cerut ea, personal, informații despre tulburările din Germania de Est, Cehoslovacia și Bulgaria? Au venit apoi, împreună, Bobu, Curticeanu și Constantin Radu. După amiaza l-a reținut îndelung pe Constantin Radu (între orele 16:00 și 17:05). Cu Silviu Curticeanu, la orele 18:46, s-a încheiat programul ei de birou. Lavinia BETEA

CALENDAR

7 noiembrie (marți)
Soarele a răsărit la 07:01, a apus la 16:57
Luna a răsărit la 13:53
Sărbătoare creștină: Sf. 33 de Mc. din Melitina; Cuv. Lazăr

S-a întâmplat la 7 noiembrie 1989

● O bruscă răcire a vremii în Europa occidentală a determinat primele căderi de zăpadă în Bavaria superioară și în regiunile muntoase ale Austriei. Scăderile de temperatură sub o grade au dus la masive căderi de zăpadă în Alpi, în unele regiuni grosimea zăpezii depășind un metru. Ramona VINTILĂ

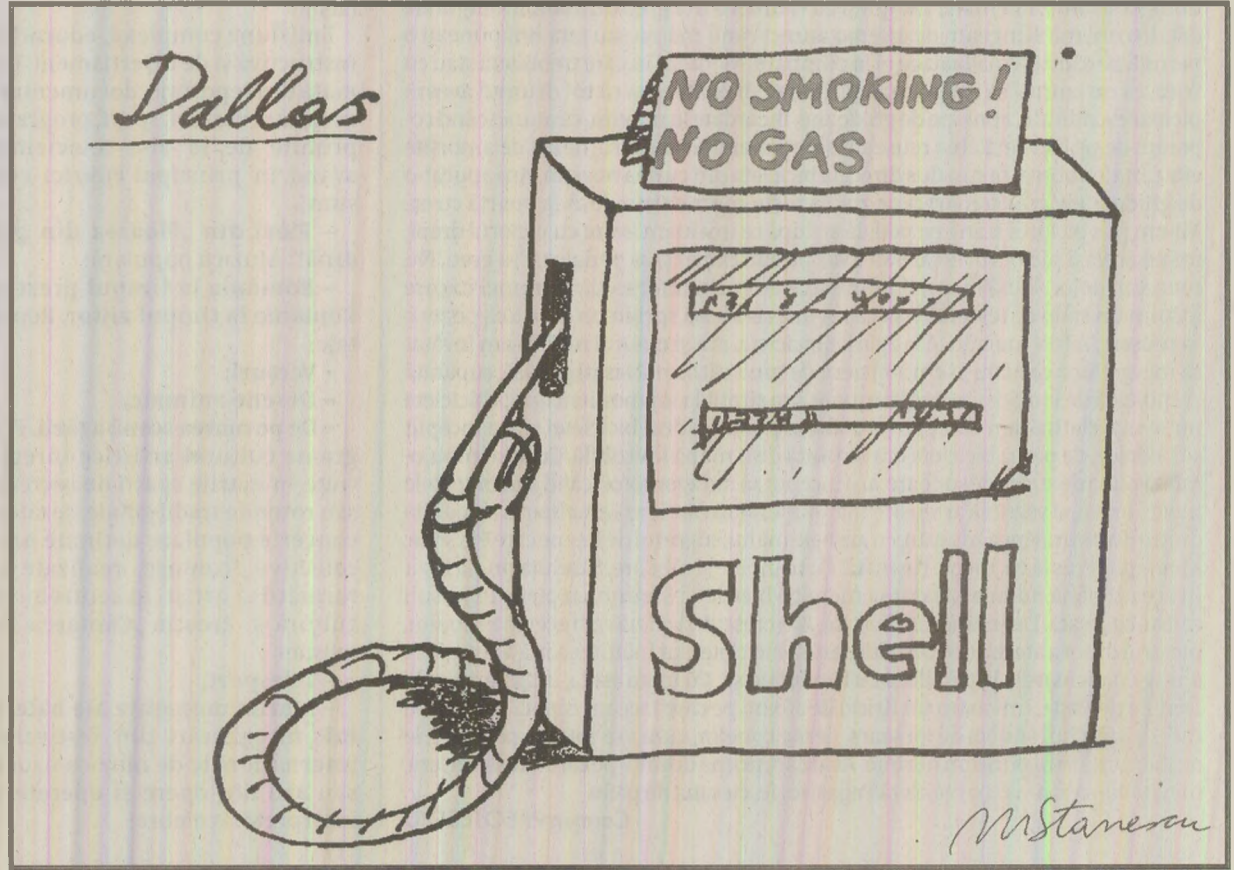
JURNALUL OMULUI SIMPLU

Dorința din fiecare an, cu ghidon și șă de piele

Era roșie. Strălucitoare. Nu mai văzusem nicodată așa ceva. Fusese pusă în mijlocul curții, iar piciorul pe care se spijinea se infundase destul de mult în iarba verde și pufoasă din curte. Nu mi-am putut dezlipi ochii de la ea, decât în momentul în care verișoara mea, Cristina, mi-a sărit în spate și mi-a zis triumfătoare: „Nu-i așa că e frumoasă?”. În mîntea mea era o adevărată bijuterie, ceva la care nu aș fi putut visa nicodată: o bicicletă Pegas cu șaua reglabilă, din piele, și cu oglinzi pe ambele ghidoane. O adevărată minunăție. Cristina o câpătase drept cadou de la părinții ei pentru împlinirea celor 12 ani. Nu-mi părea rău că ei aveau mașină mică și noi nu, deși

pe mama cărând sacoșele cu brațele, când venea de la București sau, de exemplu, cum ne trezea cu noaptea în cap să stăm la ocazie, în stația de autobuz, pentru a putea ajunge la timp la doctor, în Capitală. Nu-mi părea rău nici pentru portocalele pe care le aveau în permanență în casă și care umpleau de mireasmă lucrurile Cristinei, mai cu seamă că mama ei obișnuia să pună cojile uscate printre rufe din sifonier. Dacă am învidiat-o vreodată, a fost pentru părul ei lung și atât de cărlionțat, iar în acele momente o învidiam pentru bicicleta aceea cu care, credeam eu, aș fi putut străbate toată lumea.

(Continuare în pag. a II-a)

ROMÂNII DE PESTE PRUT

LA CHIȘINĂU, MOLDOVENII AU ÎNTORS TANCURILE ARMATEI ROȘII ÎN CAZARMĂ

(Urmare din pag. 1)

Cred că a fost o provocare, pentru că atunci s-a dat foc clădirii ministerului, atunci au fost oameni bătuți cu bestialitate de forțele cu destinație specială. Ministrul de Interne era chiar V. Voronin, iar unul dintre adjuncții lui, colonelul Jukov, dacă nu mă înșel, dăduse indicații ca să se tragă în plin asupra mulțimii care asedia Ministerul de Interne. Asta după ce fuseseră reținuți niște patrioți din acea perioadă. Din ceea ce mi-au povestit colegii mei, am înțeles că a fost o provocare pentru a facilita schimbarea liderului comunist Simion Grossu cu un cunoscut activist de partid, Piotr Lucinschi. Și așa s-a întâmplat, pe 11 noiembrie.

Ziare transportate cu autocisterna de vin

Între frontisti moldoveni și cei baltici se stabilise, încă de la început, relații de colaborare. Cu ajutorul lituanienilor și a letonilor s-au publicat ziare cu grafie latină. „Atunci când s-a constituit Mișcarea pentru Susținerea Restructurării, ea s-a format după un model baltic. În 1988, regretatul Andrei Vartic fusese acolo și venise cu anumite documente, acte de constituire, pe care noi le-am tradus.” O amintire personală, puternică, o aventură, îl lega de prietenii baltici. „În țările baltice am fost atunci când a trebuit să aducem publicația «Deșteptarea». Acolo se folosea grafia latină. Balticii au fost stindardul revoluției din acea perioadă. Ei au creat primul front popular, Sauidis, din fostul spațiu sovietic, ei au pus problema independenței. Am stabilit contacte foarte serioase cu aceste țări, în special cu Lituania, unde situația demografică era mai bună în

Tancurile sovietice au făcut stânga-mprejur FOTO: Mihai Potârniche

favoarea băștinașilor. În 1988, am plecat acolo, pentru a lua numerele 1-3 ale revistei. Am plecat cu șapte autoturisme, pe care le-am umplut, pentru a putea aduce cât mai multe ziare la Chișinău. Și eram urmărit de organele de securitate și de miliția sovietică. În mod deliberat, încalcăm regulile de viteză pentru a se opri prima mașină, în care nu se aflau ziare. Plăteam amenda, dar celelalte mașini treceau nestingherite. Așa am adus publicațiile la Chișinău. La marginea republicii le-am schimbat într-o autocisternă de cărat vin. Le-am ascuns la cineva acasă. Iar duminică, când a avut loc mitingul, le-am dat fiecăru participant. Sigur că am trăit o experiență de

nedescriș, niște lucruri absolut fantastice. Acum nici nu îmi vine a crede că am trăit această experiență. Am văzut și solidaritatea celor din țările baltice, și curajul de care au dat dovadă colegii mei cu care am călătorit. Publicațiile «Deșteptarea», «Glasul», «Literatura și arta» au ajutat la culturalizarea populației noastre.”

Alături de români, la Revoluție

În decembrie 1989, românii de peste Prut urmăreau cu mare atenție evenimentele de la Timișoara și București. Liderii Fron-

tului Popular au trimis atunci alimente și medicamente în România. „Ne aflam la primul sediu al Frontului Popular, la Uniunea Scriitorilor, la Muzeul de Literatură, spune directorul Radioului 10. La câteva zile de la declanșarea revoluției din România, noi, ziariștii, activiștii Frontului, am colectat medicamente, produse alimentare. Am adunat o garnitură de tren cu care am plecat. Eram împreună cu Anatoș Șelaru, Iurie Rosca, Sergiu Burcă și Nicolae Răileanu. Am plecat la Iași, am descărcat garnitura cu medicamente și alimente, chiar am fost la o grădiniță din oraș. Peste câteva zile am plecat la București, împreună cu scriitorul Liviu

În „luptele de stradă”, Vasile Năstase a suferit o comotie cerebrală FOTO: Arhiva personală Vasile Năstase

Antonesei și am văzut ceea ce s-a întâmplat, revoluția în direct. Era cred 24-25 decembrie. Am fost cazati la hotel Majestic. Îmi amintesc de doamnele care erau acolo, care ne-au rugat să stăm cu ele, pentru că le era frică. Am băut multă cafea în acea noapte. Știu că a doua zi am mers la Televiziunea Română unde am luat cuvântul în direct. Eu personal am vorbit despre faptul că susținem revoluția română, ne închinăm în fața tinerilor care au declanșat-o și că sperăm la un viitor comun al celor din România și Moldova. Vorbisem și la Iași, în Piața Sfântului. Atunci s-a spus lozincă „Jos hotarul de la Prut!” Florin MIHAI

RADIOGRAFII CULINARE

Coadă la unt sărat, pulpă de vită pe șest

Vecina Jenica a venit să mă înștiințeze că „la Alimentara noastră bagă unt la kilogram”. „Dacă vrei, avem rând. Ni-l ține doamna Pașcu.” Bun și untul, cum să nu stăm la coadă?! Mi-am făcut monetarul și am pornit la drum. De abia descărcam marfa. Am aflat că ar mai fi ceva, dar nu se știe ce fel. Se părea că avem mult de stat și am pus de o discuție mică pe tema întreținerii, care era mai mare față de anul trecut în aceeași perioadă. O vecină de coadă zice: „Da, dragă! Am o vecină, o babă pensionară, care nu plătește întreținerea aproape patru luni și apoi face scandal pentru penalități”. „N-o avea... dragă!”, îi zise o altă femeie. „Aș! E nesimțită! Are pensie mare!”

Curând, am trecut la lumină. Problema spinoasă. Toți erau de acord cu faptul că nu trebuia să se întrerupă curentul. S-a aflat că unora li se întrerupea curentul între orele 8.00-12.00, alora de la 10.00-14.00, alora seara de la 18.00-22.00 și, în sfârșit, unora pe perioade de noapte, dar nu puteau să precizeze exact orele pentru că dormeau. Printre cei care nu aveau curent în intervalul 18.00-22.00 eram și noi. Jenica aruncă o „bombă”: „Eh! La noi e foarte bine, nici de televizor nu ne mai folosim! Facem economie de curent! Ce-mi pare rău este că nu văd televizorul!”. Buuuu! Bomba Jenicăi a schimbat brusc cursul discuției. Femeile din fața noastră au devenit foarte furioase. Cărți, nemulțumiri, bombăneli vizavi de tot ce era în jur. Până și de câinele maidanez aciuat pe lângă magazin s-au luat, când a trecut în fugă și a intrat în curtea improvizată în spate, acolo unde stăteam noi la cozi. Nu trebuia să fim văzuți stând la coadă în fața magazinului. Așa era ordinul! „Până și la coadă ne pune prin dos, să nu ne vază!”, zice o bătrână din spatele nostru. Am întrebat-o în șoaptă pe Jenica ce-i veni și-mi zise: „Mă plictisesc de discuția cu întreținerea”, și se hlizi satanic. Îi spun că acum mă enervez eu și-mi mulțumesc ironic. Ca să mă îmbuneze și să fugă de mine, s-a dus să spioneze descărcarea mărfii.

A venit destul de repede și ne-a zis că s-a terminat de descărcat, acum urmează să ne dea drumul în magazin, câte zece oameni deodată. S-a scutit spre mine și mi-a șoptit la ureche: „Vezi că are și pulpă de vită. Li dai bani pe unt și pe două kile de carne când îi fac semn lui Geta. Trimit diseară pe Nicu să le ia. Mucles! Pe dracu! Îmi fac socoteala la bani și-mi mai trebuie o sumă dublă față de ce aveam. S-a oferit să-mi dea ea și m-am liniștit.”

Am intrat în magazin la seria a treia. Am procedat cum a zis Jeni, care stătea cu ochii pe mine. I-am dat toți banii Getei, care nici n-a clipit când mi-a pus pe galantar o jumătate de kilogram de unt. Fericită, am plecat pe urmele Jenicăi, ce zburda în fața mea.

Cum am ajuns acasă, am tăiat o felie de pâine și am uns-o cu un strat de unt. Mirosea frumos, a unt! Mușc și o secundă mi-a fost de ajuns ca să-mi dau seama că untul era foarte sărat! Las felia pe masă și mă duc la Jenica. Sun și apare imediat. „Știu! Habar n-am avut că e unt sărat! Cred că nici ele nu știu!”, adică vânzătoarele. Îi spun că nu cred asta și mă întorc la mine în bucătărie. Mănânc felia de pâine și mă duc să caut un dosar în care mama avea scrise tot felul de rețete, de la preparate culinare până la felul în care poți pune la loc furnirul coșcovit al mobilei vechi. Am descoperit fițuica salvatoare și m-am dus peste Jenica. I-am spus că, pentru greșeala de a nu cunoaște bine datele despre produsul pe care l-am achiziționat, măne trebuie să facă rost de patru litri de lapte. Interzisă, ridică din spănece cu privirea spre fițuica mea. Am lămurit-o că, dacă punem untul în lapte proaspăt, îi mai dispare din sare. Putem să-l cufundăm și în apă în care punem felii de cartofi cruzi, conform rețetei „Desalinizarea alimentelor” a mamei mele. Jenica a plecat la ea și sunt mai mult ca sigură că a înroșit telefonul pentru lapte. Pe la ora 22.00 apare iar Jenica, purtând pachetul cu pulpă de vită, ca pe un trofeu, deasupra capului. O zi norocoasă!

Veronica BECTAȘ

Nicolae Ceaușescu și avioanele sovietice ale escadrilei speciale de transport

(Urmare din pag. 1)

Subunitatea a fost dotată cu câte două aparate Il-14 și Li-2, avionul Il-14 fiind destinat pentru efectuarea de curse lungi și în afara graniței, cu aterizare pe aerodromuri amenajate, iar avionul Li-2 fiind destinat pentru efectuarea de curse mai mici, de regulă în interiorul țării și care impun aterizarea pe aerodromuri de dimensiuni mai reduse.”

Gheorghiu-Dej și Ceaușescu au folosit avionul Il-18

În anul 1960 au intrat în dotarea Companiei TAROM primele două avioane sovietice turbopropulsoare Il-18. Performanțele tehnice ale acestora, deosebite la acea vreme, au convins autoritățile de la București să achiziționeze în perioada 1961-1965 un număr de șase aparate Il-18, iar în anii 1966-1967 încă patru avioane Il-18. Două dintre aparatele achiziționate la începutul anilor '60 au fost amenajate în mod special și au intrat în componența subunității speciale de aviație de transport.

În luna octombrie 1962, înainte de declanșarea oficială a crizei rachetelor sovietice instalate în Cuba, o delegație de partid și de stat condusă de Gheorghiu-Dej și Ion Gheorghiu Maurer s-a deplasat în Asia de Sud-Est cu un avion Il-18 D, pentru a efectua trei vizite oficiale. Aparatul respectiv era amenajat într-un mod special, pentru ca demnitarilor să aibă condiții de călătorie mai plăcute decât într-un avion de linie. Cu toate acestea, după vizitele efectuate în Indonezia, India și Birmania, Gheorghiu-Dej a continuat să evite călătoriile cu avionul. Pentru deplasările pe distanțe scurte și medii, liderul PMR a utilizat indeosebi garnitura specială de tren pe care o avea la dispoziție, inclusiv în ultima sa vizită în străinătate – la reuniunea de la Varșovia a Comitetului Politic Consul-

tativ (19-20 ianuarie 1965).

Spre deosebire de predecesorul său, Nicolae Ceaușescu nu a fost descurajat de catastrofa aeriană de la Vnukovo. După ce a devenit lider al PCR, acesta a utilizat intens pentru vizite oficiale în străinătate cele două aparate Il-18 D din dotarea escadrilei speciale (înmatriculate YR-IMM și YR-IMZ). Prima călătorie peste hotare a lui Nicolae Ceaușescu în calitate de conducător al Partidului Comunist Român a fost la Moscova (3-12 septembrie 1965) și a fost efectuată cu un avion Il-18 D.

Dezvoltarea rapidă a avioanelor turboreactoare și dotarea, în anii '60, a unor mari companii aeriene cu aparate de acest gen au condus la o reevaluare a flotei pe care TAROM-ul o avea la dispoziție. La începutul anului 1968, autoritățile de la București au hotărât cumpărarea a șase aparate BAC 1-11 pentru Compania TAROM. Acestea au fost livrate în anii 1968-1970 și au înlocuit avioanele Il-18, care aveau epuizate resursele de rezervă.

Proiectul Fokker VFW-614 a eșuat

După zece ani de la intrarea primului BAC 1-11 în dotarea Companiei TAROM, generalul-colonel Ion Coman i-a propus lui Nicolae Ceaușescu înlocuirea celor două avioane Il-18 D din escadrila specială de transport, devenită, între timp, Flotila 50 Aviație Transport. În raportul pe care l-a întocmit la 20 octombrie 1978, ministrul Apărării Naționale a menționat trei tipuri de aparate potrivite pentru executarea zborurilor de importanță excepțională de distanțe medii și scurte: BAC 1-11 (seria 475), BAC 1-11 (seria 500) și Boeing 737 (seria 200). Generalul-colonel Ion Coman a întocmit raportul respectiv la câteva luni după ce defectorul Ion Mihai Pacepa a fugit din România (iulie 1978). Diferite persoane au afirmat în ultimii 20 de ani că fostul general de Secu-

ritate ar fi încercat să obțină pentru România planurile avionului scurt-curier Fokker VFW-614. Acesta urma să înlocuiască avioanele An-24 din dotarea companiei „TAROM” și cele două aparate An-24 ale Flotilei 50 Aviație Transport. Cu diferite ocazii, Ion Mihai Pacepa a declarat că pretextul plecării sale în RFG, la sfârșitul lunii iulie 1978, ar fi fost tocmai obținerea licenței de fabricație a aparatului Fokker VFW-614 de la „Vereinigte Flugtechnische Werke” din Bremen – o firmă vest-germană ce realiza împreună cu compania olandeză „Fokker” avionul menționat. Afirmațiile fostului general de Securitate trebuie privite cu rezervă, deoarece societatea mixtă româno-vest-germană, despre care a amintit în volumul său de memorii, a fost înființată la 2 iulie 1977 (București), cu un an înainte de plecarea în Republica Federală Germania și de celebra sa „defectare”. Este greu de crezut că fostul general român nu știa când anume a fost semnate documentele de constituire a societății respective. Printre altele, Ion Mihai Pacepa a făcut parte, împreună cu Constantin Stanciu și Vasile Pungan, din delegația de negociatori români care a discutat cu reprezentanții companiilor „Vereinigte Flugtechnische Werke” și „Fokker”.

Dacă „defectarea” lui Ion Mihai Pacepa a condus, printre altele, la blocarea proiectului „Fokker” (care avea deja numeroase probleme financiare în Olanda și RFG), atunci putem să înțelegem mai ușor de ce Ion Coman a menționat în noiembrie 1978 doar avioanele realizate de companiile British Aircraft Corporation și Boeing. Nicolae Ceaușescu a analizat raportul ministrului Apărării Naționale și a hotărât să aibă loc tratative preliminare cu firma British Aircraft Corporation în vederea livrării a două avioane BAC 1-11 pentru dotarea Flotilei 50 Aviație Transport. În același timp, cele două avioane Il-18 D au fost păstrate, fiind utilizate de Nicolae Ceaușescu în deplasările lungi pe care le efectua în țară.

Dr. Petre OPRIS

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** *10,9 LEI*
CEL MAI CITTIZIAR DE CALITATE
www.jurnalul.ro

Cartile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

Controlul acuității vizuale, atât de necesar pentru determinarea dioptriilor ochelarilor, a avut întotdeauna o latură subiectivă. Aceasta întrucât nu medicul oftalmolog, ci pacientul însuși era acela care își alegea, prin comparație, dioptriile considerate cele mai potrivite.

Mai întâi la Clinica de oftalmologie a Spitalului militar central, apoi în câteva centre specializate din București, această metodă a fost înlocuită de o determinare mult mai exactă realizată de o combinație oftalmologică. În prezent, în trei unități ale Cooperativei „Artă și precizie” se efectuează pentru public asemenea determinări.

Pentru precizări, ne-am adresat tov. ing. Alexandru Bob, președintele Cooperativei „Artă și precizie”. „Combinația oftalmologică OAP 311 (Diopron), produsă de firma Carl Zeiss (RDG) realizează o îmbinare a deter-

ARTICOLUL ZILEI

Controlul obiectiv al acuității vizuale

minării obiective cu cea subiectivă. Stabilitatea obiectivă se face prin transmiterea pe retină a unui fascicul de lumină stabilind automat dioptriile pentru fiecare ochi în parte.

Abia după aceea se trece la determinarea subiectivă prin citirea la distanță a unor imagini proiectate pe un ecran, existând și posibilitatea de a se testa astigmatismul – prin rotirea imaginilor – și daltonismul – OAP 311 dispunând și de filtre colorate. Urmează determinările subiective prin

citirea unui text. După stabilirea tuturor acestor valori, datele reținute în memoria combinii sunt transmise automat pe o hartie termosensibilă pe baza căreia se execută comanda ochelarilor. Combina mai dispune de un refractometru cu ecran pentru măsurarea dioptriilor ochelarilor clientului, pentru a le compara cu cele necesare.”

În București există deci trei unități ale cooperativei „Artă și precizie”, care efectuează stabilirea dioptriilor, cât și operațiunile de montare a ochelarilor – dispunând de aparatura de laborator din setul combiniei OAP 311. Adresele acestora sunt: Pasajul Vilacros, Calea Victoriei nr. 16, Str. Eforiei nr. 8 și Bd. Victoria Socialismului bl.13.

De notat este și faptul că la aceste combine oftalmologice lucrează un personal bine calificat.

Sănătatea, nr. 11/1989

DIN PRESA EXILULUI

COMUNITATEA EUROPEI UNITE NU ESTE O IMPROVIZAȚIE

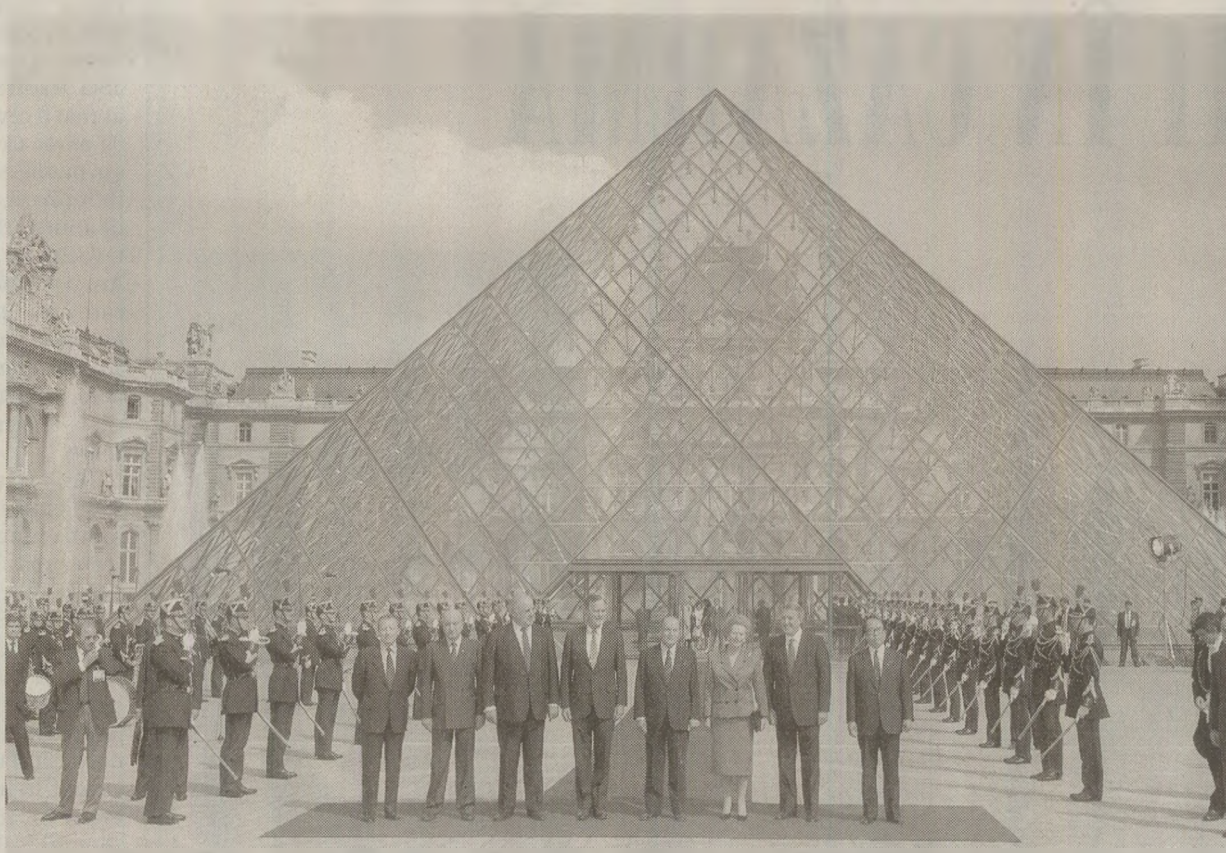
Date fiind tulburările din unele țări din răsăritul Europei „cei doisprăzece” încearcă să definească o politică comună, dar... nu pe coordonate fixe, din cauza ritmului rapid al acestor tulburări, care sunt de fapt mari prefaceri de ordin politic și social.

Trebuie recunoscut că în zilele noastre comunismul explodează „din interior” și nimic nu rezistă acestei explozii. Răsturnările sunt de asemenea natură, încât în mod brusc peisajul european este tulburat, ca de altfel și modul de a gândi, de a organiza o astfel de Europă.

Preocupati de Europagioasei comisii este speriat că anul 1933, ocupați cu armonizarea pe toate planurile, necesară „marei marș”, guvernele celor 12 neglijașă să înscrie pe lista acestor preocupări definirea unei Ostpolitik comune, la ordinea zilei. Iată-i deci constrânși să găsească la repezeală o strategie globală, pentru a înfrunța acest seism care zdruncină viziunea lor prea limitată despre „construirea europeană”.

„Să ne grăbim!” – se impacientează Jaques Delors, președintele Comisiei de la Bruxelles. La ora când Polonia și Ungaria își îndreaptă în mod ostentativ speranțele spre Occident, în timp ce un număr tot mai mare de cetățeni din Germania răsăriteană fac tot mai multe breșe în Zidul rușinii care desparte cele două Germanii, Delors, președintele prestigioasei comisii care este speriat că „Europa să” mai este încă atât de vulnerabilă în cadrul Europei, „de după Yalta”. Jacques Delors știe că numai o Comunitate Economică Europeană bine sudată, cu transferuri de suveranitate și punerea surdinei la problemele naționale pe care o subînțelege acest proces, ar permite să amortizeze șocul provocat de o Germanie reunificată.

Această accelerare nu exclude, în mod evident, prudența. Un asemenea viraj al istoriei trebuie să fie negociat de cei 12 cu precauții infinite. „Este o problemă prea delicată. Ceva asemănător cu o mașină la ai cărei volan te afli și care circula pe gheață” – spune Hubert Vedrine, consilierul și purtătorul de cuvânt al președintelui François Mitterrand. „Ar fi bine ca întreaga Comunitate europeană să-i încurajeze pe cei care, în răsăritul Europei, aspiră la mai multă libertate. Dar în același timp, noi trebuie să veghem ca această mișcare să nu se inflacăreze prea mult, să nu se ambaleze – cum se spune. Pentru a evita un «derapaj», noi trebuie să exercităm o influență stabilizatoare”, – a adăugat el.

Germanul Kohl (al treilea din stânga) și francezul Mitterrand (al patrulea din dreapta) căutau o soluție comună pentru evenimentele din răsăritul Europei FOTO: Joel Robine/AFP/MEDIAFAX

Ajutorul acordat Poloniei – Franța a alocat patru miliarde de franci în acest scop – sau Ungariei, pentru a determina și alte țări din răsăritul Europei să se urmeze exemplul, arătându-le că democrația constituie „o alegere bună” toate acestea nu înseamnă că Comunitatea europeană va consimți să le ajute fără nici o socoteală. „Nu am deloc impresia că poporul polonez și guvernul respectiv își dau seama de pericolul care-i amenință” – a avertizat recent președintele CEE-ului, Jacques Delors. Și, polonezii trebuie „scuturați” pentru că visează, în timp ce țara lor este pe marginea falimentului.

„Europa celor 12 trebuie să-și deschidă ferestrele spre răsăritul Europei, pentru că nu mai avem de trecut decât o etapă spre o altă Europă care îi va permite să cântărească mai greu față de Statele Unite și Japonia”, – afirmă un diplomat vest-german. El îl ironizează pe cei care „se tem de această Europă a anului 2000, pentru că ei consideră problema germană în funcție de criteriile naționaliste din sec. al XIX-lea”.

De când francezul Jacques Delors a preluat președinția acestui organism, directorii politici ai celor 12 miniștrilor de Externe ai Comunității Economice Europene se intrunesc o dată pe lună, încercând să armonizeze

punctele lor de vedere, în special față de evoluția evenimentelor din răsăritul Europei, deși subsistă divergențe de păreri. Thierry de Montbrial, directorul Institutului francez pentru relații internaționale, declară că Europa nu suportă ideea de a fi dominată de unul dintre membrii ei. E clar deci, că o bună parte din cei 12 se tem de o Germanie prea puternică ce ar putea constitui pentru ei o sursă de dezechilibru și tensiuni. „Această problemă de echilibru al Comunității Europene, pe care suntem acuzați că vrem să-l amenințăm – este de fapt, eliminată din discuțiile cu partenerii noștri, prin amânarea ei excesivă. Dar, de ce oare cei care acum ne bănuiesc că vrem să facem un joc personal în răsăritul Europei nu au răspuns la propunerea oficială formulată în ianuarie 1988 de cancelarul Helmut Kohl, pentru definirea unei Ostpolitik comune?” – se întreabă la Bonn un colaborator apropiat al cancelarului vest-german.

Cu toate acestea, există ceva asemănător unei înțelegeri. Astfel, la 24 octombrie, cancelarul Helmut Kohl „a dat o fugă” la Paris pentru o întrevvedere cu președintele Mitterrand care, chiar a doua zi trebuia să se adreseze la Strasbourg deputaților din Parlamentul European. Un discurs în care președintele Franței a insistat în special asupra urgenței pentru cei 12, de a defini o politică externă comună ținând seama de evoluția evenimentelor din răsăritul Europei. Trebuie ținută seama și de aspirațiile germanilor la unitatea națională, de numărul țărilor din răsăritul Europei față de cel al țărilor democratice și de necesitatea imperioasă de a menaja fragilul echilibru al Comunității europene.

„Înțeleg foarte bine situația în care se află cei 12, indoielile și ezităriile lor față de această „provocare” formidabilă, de vreme ce o astfel de politică nu poate fi improvizată” – a declarat un expert în problemele respective, care știe ce spune și căruia i se poate acorda încredere. El este specialistul pentru problemele europene la Institutul de economie mondială și relații internaționale de la... Moscova și se numește Vladimir Baranowski.

Viața Noastră

Articol primit prin bunăvoința doamnei Ditzza Goshen, coordonatoare a Centrului de Studii și Cercetare a Istoriei Evreilor din România de la Universitatea Ebraică din Ierusalim

ULTIMA SINTEZĂ AGERPRES CITITĂ DE CEAUȘESCU

Respingerea ideii federalizării PCUS

(Urmare din pag. 1)

Formele și metodele noi, democratice, trebuie să se bazeze pe delimitarea exactă a funcțiilor avangardei politice a societății, pe de o parte, și ale cărmuirii și conducerii care trec la soviete, pe de altă parte. De aceasta, trebuie să fim conștienți, să înțelegem necesitatea obiectivă a unei astfel de abordări și să ne restructurăm politic și psihologic.

De fapt, este vorba despre crearea unui mecanism nou de conlucrare a partidului cu sovietele, despre metode politice de influențare de către partid a activității lor. Este vorba, în primul rând, despre elaborarea politicii și înfăptuirea ei prin soviete.

Trebuie să recunoaștem că pe această cale facem abia primii pași. Practic, deocamdată, ne aflăm în faza de substituție a sovietelor” (M. Gorbaciov, Raport la Consfătuirea de la CC al PCUS consacrată problemelor activității PCUS în etapa actuală a restructurării, iulie 1989, Agenția TASS);

Necesitatea de a se cumula funcțiile de conducător al partidului și statului

„În momentul de față, cumulul funcțiilor de secretar general al CC al PCUS și de președinte al Sovietului Suprem este necesar pentru consolidarea societății și pentru înfăptuirea politicii de restructurare. În acest caz conducătorul partidului... dispune de posibilități suplimentare pentru înfăptuirea prefacerilor pozitive” (M. Gorbaciov, Cuvântare rostită la Universitatea Sorbona, Paris, iulie 1989, Agenția TASS);

Separarea funcțiilor între organele de partid, de stat și economice

„Separarea funcțiilor între organele de partid, de stat și economice este necesară partidului pentru ca el

să-și poată valorifica pe deplin potențialul de avangardă politică a societății. Fără partid, fără elaborările sale teoretice și politice, fără activitatea sa ideologică și organizatorică, fără politica sa de cadre, este greu să ne imaginăm cum vom putea atinge telurile restructurării. Acum, funcțiile sunt transferate către soviete. Dar nu toate verigile sovietelor sunt gata să-și asume dintr-o dată această răspundere” (M. Gorbaciov, Interviu acordat postului de radio Moscova, august 1989, Agenția TASS);

„Partidul nu poate și nu trebuie să comande organelor de stat și economice, organizațiilor obștești” (M. Gorbaciov, raport la Consfătuirea de la CC al PCUS consacrată problemelor activității PCUS în etapa actuală a restructurării, iulie 1989, Agenția TASS);

Partidul nu poate neglija economia

„Nici în viitor – și cu atât mai puțin în prezent, partidul nu poate neglija economia, nu poate denunța la influențarea politică a sferei social-economice, la răspunderea sa față de starea acesteia. Aceasta cu atât mai mult cu cât tocmai în economie se găsesc rădăcinile încordării crescânde din societate și tocmai aici partidul trebuie să caute în primul rând ieșirea din situația creată” (M. Gorbaciov, Raport la Consfătuirea de la CC al PCUS în etapa actuală a restructurării, iulie 1989, Agenția TASS).

Raporturile dintre partid și organizațiile de masă și obștești

PCUS se plasează sub controlul maselor, inclusiv prin intermediul alegerii reprezentanților lui în organele de conducere, în organizațiile de masă și obștești. „Este necesară o conlucrare strânsă a partidului cu diferitele organizații obștești. Partidul trebuie să sesizeze cu finețe întreaga gamă a părerilor din societate, să reacționeze

prompt la schimbarea stărilor de spirit în cadrul ei...”

„În această privință nu se poate fără o legătură vie, fără un dialog permanent cu organizațiile și mișcările obștești. Partidul își va întări pozițiile dacă va colabora cu asemenea mișcări, cu întreaga societate, antrenând toate forțele ei intelectuale viabile la elaborarea politicii generale și a programului de acțiune...”

PCUS se plasează sub controlul maselor, inclusiv prin intermediul alegerii reprezentanților lui în organele supreme și locale ale puterii, ca și în syndicate, organizații obștești etc. Prin acestea și prin alte proceduri democratice, partidul poartă un dialog permanent cu întreaga societate în toate problemele” (M. Gorbaciov, Raport la Consfătuirea de la CC al PCUS, iulie 1989, Agenția TASS);

Mișcări obștești neoficiale

„În prezent, trebuie să facem un schimb de păreri și în ceea ce privește atitudinea față de așanumitele organizații și mișcări obștești neoficiale. Ele continuă să se înmulțească, să se activeze, adesea preluând inițiativa în ce privește influențarea stării de spirit a maselor...”

„În aprecierea diferitelor grupuri, organizații, mișcări neoficiale, organizațiile de partid trebuie să manifeste o atitudine diferențiată, ținând cont de locul și rolul lor în evantaiul social-politic... Dar trebuie să ne situăm pe o poziție clară în privința elementelor distructive din unele organizații și mișcări obștești cu activitate independentă. Nu ne putem împăca cu pozițiile lor antisocialiste și acțiunile antisociale și trebuie să le apreciem la timp și să le dăm riposta cuvenită” (M. Gorbaciov, Raport la Consfătuirea de la CC al PCUS consacrată problemelor activității PCUS în etapa actuală a restructurării, iulie 1989, Agenția TASS).

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Secția Relații Externe, dos. nr. 22/1989

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

MUZICĂ PENTRU DRAMATURG

Joseph McLellan a publicat în „The Washington Post”, cronică spectacolului organizat de Ambasada Franceză din Washington DC, la 6 noiembrie 1989, în onoarea aniversării vârstei de 80 de ani a scriitorului de origine română Eugen Ionescu.

„Din cauza stării de sănătate precare, Eugen Ionescu nu a putut fi prezent luni seara la „spectacolul teatral și muzical” organizat de Ambasada Franceză în onoarea împlinirii vârstei de 80 de ani a scriitorului, eveniment ce s-a dovedit unul dintre cele mai speciale ale acestui an.

După mesajul video de întâmpinarea lui Ionescu, în care a definit rolul literaturii contemporane ca fiind cel „de a rosti ceea ce este de nerostit”, au fost jucate scene din piesele sale cele mai cunoscute, împreună cu recitarea unor poezii scrise de autor în tinerețe, cunoscute doar de o mână de specialiști în literatură română. O parte din versuri au fost recitate de Aurelia Roman, traducătoarea lor, profesoară de origine română care predă franceza la universitatea Georgetown (Washington, DC, SUA). Una dintre poezii, „Balul”

(„Le Bal”) a fost interpretată printr-o serie de dansuri de Jill Anderson și Kim Curtis.

Șapte dintre poeziile au fost puse pe muzică, într-un ciclu muzical compus de Alan Mandel, sub titlul „Elegii pentru ființe mici” („Elegies pour petits êtres”), având premiera mondială luni seara. Pianul lui Mandel a fost însoțit de baritonul Jerome Barry care a avut o interpretare intensă și dramatică. Mandel, cunoscut în calitate sa de director artistic al Washington Music Ensemble, se dovedește a fi un compozitor talentat, sensibil la nuanțele textului și versat în stilurile melodice cultivate de Ravel sau Poulenc.

Poeziile timpurii, scrise în limba română și de mult date uitării, nu mai sunt astăzi de interes pentru Ionescu, care în urmă cu mult timp a repudiat stilul romantic în care le-a compus. Cu toate acestea, sunt scrise cu măiestrie, atingând unele dintre temele favorite ale scriitorului, creând ambiguități, absurdități și imagini frapante, și în traducerea în limba franceză a Aureliei Roman, acestea se pot ridica cu ușurință la nivelul oricărei poezii contemporane.

Echipa de actori amatori, dar

extrem de convingători, formată din Brigitte Pierre și Roger-Daniel Binsky, a explorat dimensiunile absurdității maritale în scene din „Cântăreata cheală”, „Amadeu” și „Victimele datoriei”, cu Steve DeRosa alăturându-li-se în „Victimele datoriei” pentru a ilustra problema tensiunilor dintre generații.

În chinuțoarea scenă finală din „Regele moare”, regina Marguerite (Genevieve Brunet Smith) îl deposează metodic pe regele Berenger (John Fleishman) de toate coroniile, pasiunile și activitățile sale, până la ultima replică înfiorătoare: „Înima tu nu mai are nevoie să bată, nici să respire. Era, de altfel, o agitație inutilă, nu-i așa?”

Dialogul dintre o femeie și un bărbat (din „Exerciții de conversație și pronunție franceză pentru studenții americani”) a fost extraordinar interpretat de Vernon Goins, acesta folosindu-se de două palării și vorbind pe două voci pentru cele două personaje. A fost tușa finală din studiul multifacetat și din omagiul adus unuia dintre cei mai distinși autori ai acestui secol.

InfoMina

amintiri

Toată lumea știe câte ceva despre îngrășămintele azotoase, butanol, acetat de vinil, acetilenă...

Der specialiștii știu mai mult: să aprecieze calitatea acestor produse realizate de Combinatul industrializării de îngrășăminte chimice CRAIOVA

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Legea e lege, chiar și la piață!

Atitudinea civică de a nu trece neapăsător atunci când suntem martorii unor situații ce contravin prevederilor legale, privind desfacerea către populație a produselor de către producătorii particulari, cât și de vânzarea la preț de speculă a altora ce nu pot constitui obiectul comerțului particular, a reieșiștă pregnant din rândurile adresate revistei noastre de către Gheorghe Pârlog din București, Sectorul 4. Aspectele sesizate de petent în piața agroalimentară „Reșița” și Parcul „Orășelul copiilor” s-au confirmat și cu ocazia

verificărilor efectuate de factori competenți și responsabili, chemați să constate și să sancționeze infracțiunile comise de cei vinovați. Astfel, prețul pretins de unii producători particulari la ardei gras, cartofi, roșii și castraveți depășea cu mult prețul din mercurial. Mai mult, chiar unul dintre ei, Constantin Apostol, domiciliat în comuna Comana, jud. Giurgiu, tractorist la Întreprinderea Autobuzul București, vindea vinete în apropierea pieței, fără a poseda carnet de producător. În urma aceluiași control, s-a constatat că

berea care în mod firesc ar fi trebuit să fie comercializată în unitățile de resort, făcea obiectul unui comerț ilicit practicat de indivizi fără ocupație ca Ana Crețescu, din București. Măsurile ferme luate și menite să stopeze astfel de practici au dovedit că este necesar ca în continuare să se urmărească felul în care sunt respectate prețurile maxime de mercurial în toate piețele alimentare și să fie depistați cei ce practică un astfel de comerț neautorizat.

Maria Bogdan Flacăra, nr. 44/1989

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Dicționar: TAAR, AMT

Informația Bucureștiului, 1989